

[Knud Thomsen.]

den koordination, der faktisk har fundet sted. I den offentlige debat forekommer det mig, at man ganske har overset og ikke tilstrækkeligt lagt vægt på den henvendelse, som 40 forskere, så vidt jeg husker i november måned, rettede til undervisningsministeren, og som senere blev offentliggjort.

De 40 forskere anfører heri, at det lige siden 1956 var klart, at Risø i lighed med, hvad der var tilfældet i andre lande, foruden sin rolle i bestræbelserne for atomenergiens industrielle udnyttelse også havde forpligtelser over for udvikling af beslægtede områder af grundvidenskaben. Forskerne tilføjer, at et samarbejde mellem Risø på den ene side og universiteterne og de højere læreanstalter på den anden side blev etableret kort efter anlæggets bygning, således at der i dag eksisterer en udstrakt kontakt mellem Risø og en række grundvidenskabelige forskningsinstitutter inden for naturvidenskab, medicin og landbrugsvidenskab, baseret dels på Risøs tekniske udstyr, specielt reaktorerne, dels på Risøs specialviden; på undervisningsområdet bidrager Risø gennem afholdelse af kursus og ved uddannelse af specialeleverende og stipendiater, ligesom Risøs specialister underviser på de højere læreanstalter.

Videnskabsmændene tilføjer i deres offentliggjorte henvendelse til undervisningsministeren, at man gerne vil fremhæve vigtigheden af den grundforskning, der udføres på Risøs afdelinger på institutionens eget initiativ, idet der her arbejdes inden for en række discipliner, der på grund af deres meget specielle krav til forskningsudstyr ellers kun vanskeligt kunne placeres inden for rammerne af de enkelte højere læreanstalter. De 40 forskere tillægger denne berigelse af forskningsmiljøet i Danmark stor betydning og slutter med at påpege, at det vil få alvorlige konsekvenser for de fag, de 40 forskere repræsenterer, dersom betingelserne for Risøs videre udvikling inden for disse områder forringes. Jeg synes, det er værd at pege på og stærkt understrege denne henvendelse.

Vi har jo i de sidste mange år, vel hovedsagelig efter krigens afslutning, gang på gang måttet høre om og se, at danske videnskabsmænd ikke fandt kårene i dette lille land tilfredsstillende for deres forsker-

trang og drog til udlandet, hvor de kunne finde bedre arbejdsvilkår, og hver gang har vel enhver, der har kendskab til disse ting, med en vis bitterhed måttet erkende det tab, det betød for landet, når dygtige unge forskere på denne måde rykkede deres telt-pæle op. Jeg synes derfor, det er ganske rimeligt at pege på, at det med Risø dog er lykkedes at bygge et institut op, der i højeste grad har kunnet bevare danske videnskabsmænd og muliggøre deres deltagelse i forskningen omkring atomenergiens fredelige udnyttelse i Danmark og vel at mærke i et dansk institut, der dermed er kommet til at stå som en videnskabelig pryd for landet.

Jeg skal slutte mig til andre udtalelser, der er fremsat i dag, om, at dette institut og den kreds af forskere, der arbejder dér, fortjener arbejdsfred, og jeg kan på mit partis vegne indstille atomenergikommissionens beretning til godkendelse.

Morten Lange: Jeg har ikke forfærdelig mange bemærkninger at gøre om Risø ved denne lejlighed. Det synes, som om den diskussion, der herskede her i huset sidste år, nu kun i beskednen grad overlever i Danmarks radio og andre steder; herinde har vi, så vidt jeg kan se, fået noget fastere grund under fødderne, og det, vi vel især må glæde os til, er, at vi ganske snart får en endnu fastere grund under fødderne ved den femårsplan, som man fra atomenergikommissionens side nu regner med at have lagt sidste hånd på. Jeg venter ikke, at en sådan femårsplan skal være et dokument, der bliver skrevet med ildskrift eller med skrift af anden, mere bestandig karakter; den må formodentlig ændres ret hyppigt; men det, som er vigtigt, er, at når man har en sådan planmæssig koordinering, er det nemmere for andre institutioner at knytte an til Risøs arbejde, og jeg tror, det må siges, at det er et ganske betydeligt fremskridt.

Jeg tror også, vi må konstatere, at Risø har haft en ganske afgørende betydning i dansk teknologi og for den danske teknologiske udvikling. Jeg tror, det er et af de helt afgørende punkter, at vi her er med til at mindske det teknologiske spring, som ellers er ved at skille USA fra en række af de øvrige forholdsvis fremskredne nationer. Hvis vi ikke er nogenlunde med på det område, vil